

II. Merværdiafgiften og pristallet.

Spørgsmål 7:

I hvor stort et omfang kan merværdiafgiften tænkes at påvirke pristallet?

Svar (fra det statistiske departement):

Iflg. lov nr. 83 af 16. marts 1963 om beregning af et reguleringspristal § 3 „foretager det statistiske departement så vidt muligt fradrag for de skatter (herunder afgifter), som i henhold til den på det pågældende tidspunkt gældende lovgivning erlægges ved fremstilling, salg eller brug her i landet af de pågældende varer og tjenesteydelser.“

Merværdiafgiften er tænkt at skulle omfatte samtlige varer og hovedparten af de tjenesteydelser, der indgår i grundlaget for reguleringspristallet, og det vil være muligt at foretage fradrag for afgiften i næsten fuldt omfang.

Der indgår dog i reguleringspristallets grundlag enkelte tjenesteydelser, som ikke direkte er afgiftspligtige, men for hvilke prisen kan tænkes at blive påvirket af, at indkøbte materialer og driftsmidler er afgiftsbelagte. Departementet vil i disse tilfælde ikke kunne konstatere afgiftens andel af prisen og derfor ikke kunne foretage fradrag herfor. Der er her tale om tjenesteydelser, hvis vægt under ét udgør 2 pct. af det samlede vægtgrundlag for reguleringspristallet. I øvrigt udgør materialer og driftsmidler kun en lille del af disse tjenesteydelsers værdi, hvorfor prispåvirkningen som følge af afgiften på materialer og driftsmidler vil blive beskeden. Det kan i denne forbindelse nævnes, at departementet heller ikke i udgiften til bolig vil være i stand til at foretage fradrag for en eventuel afgiftspåvirkning; dette vil kun være muligt for så vidt angår brugerens egne udgifter til vedligeholdelse.

Ifølge lovforslaget om merværdiafgiften § 16, stk. 3, kan afgiften af bl. a. indkøb, der vedrører repræsentation og gaver samt personbefordring, ikke medregnes i den indgående afgift. For så vidt der vil kunne blive tale om en prispåvirkning, vil departementet ikke være i stand til at gøre fradrag herfor.

Virkingen på det samlede reguleringspristal af de omtalte tilfælde, hvor departe-

mentet ikke vil kunne foretage fradrag for merværdiafgiften, vil blive ringe.

Det må i øvrigt tages i betragtning, at det i nogle tilfælde ikke har været muligt at beregne den nugældende almindelige omsætningsafgifts indflydelse på de priser, der indgår i reguleringspristallet, således at fradrag i priserne ikke er sket. Virkningen heraf skønnes at betyde mere end den virkning, der vil fremkomme ved, at det ikke er muligt fuldt ud at foretage fradrag i priserne for merværdiafgiften.

Spørgsmål 8:

Må det antages, at en merværdiafgift vil påvirke priserne med mere end afgiftens beløb?

Svar:

En erfaringsmæssig undersøgelse af spørgsmålet om, hvorvidt en merværdiafgift vil give anledning til en prispåvirkning ud over afgiftens beløb eller med andre ord en avancestigning, kan efter sagens natur ikke foretages på nuværende tidspunkt. Selv efter en sådan afgifts eventuelle gennemførelse vil det være tvivlsomt, om man på grundlag af erfaringsmæssige undersøgelser vil være i stand til at nå en sikker besvarelse af spørgsmålet, idet en eventuel ændring i avancens størrelse kan skyldes andre årsager end afgiften. En besvarelse af det stillede spørgsmål må derfor ske ud fra overvejelser af mere teoretisk art.

Merværdiafgiftens princip, hvorefter enhver erhvervsdrivende ved afgiftsafregning med statskassen fradrager den til det foregående omsætningsled betalte afgift, bevirker, at virksomhederne i realiteten ikke betaler afgift af deres indkøb. Den afgift, som virksomheden betaler sine leverandører ved indkøb til virksomheden, er derfor ikke en egentlig bestanddel af indkøbsprisen, men kan betragtes som et udlæg, der godtgøres virksomheden ved den førstkommande indbetaling af afgift til myndighederne. Virksomhederne er derfor i stand til at kalkulere deres salgspriser på grundlag af indkøbspriserne uden afgift, og med henblik bl. a. på disse kalkulationer er det i lovforslagets